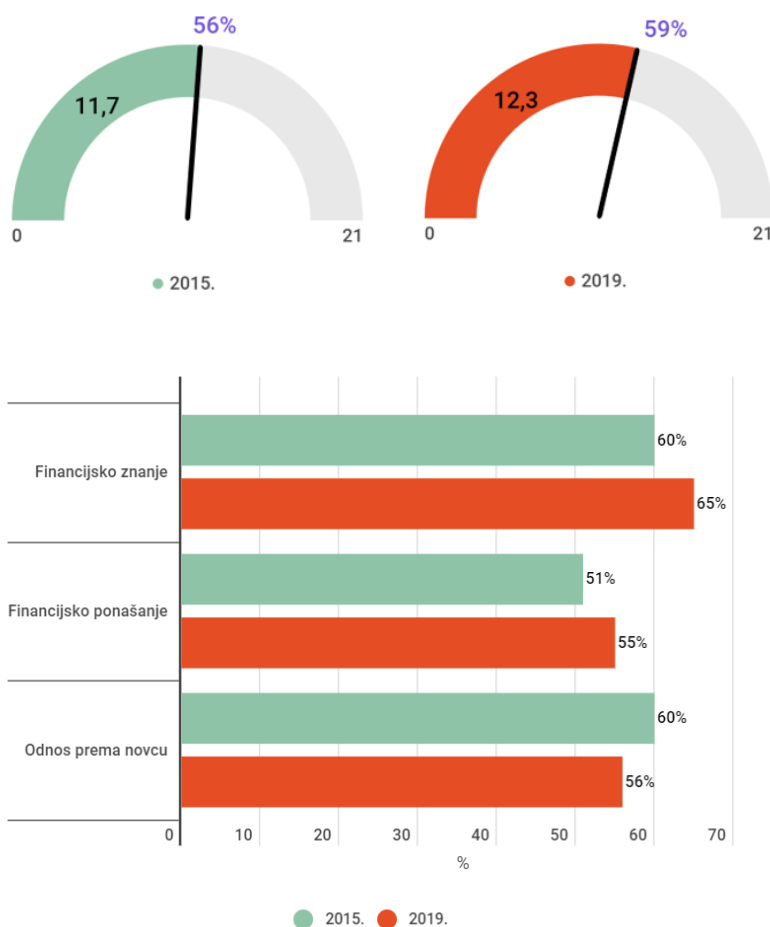

Istraživanje OECD-a: porasla razina financijske pismenosti u Hrvatskoj

ZAGREB, 14. svibnja 2020. – Najnoviji rezultati istraživanja razine financijske pismenosti u Hrvatskoj koje je krajem 2019. godine provela Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) pokazuju blagi porast u odnosu na 2015. godinu. Prosječna ocjena financijske pismenosti građana Hrvatske iznosi 12,3 od ukupno 21 boda (59%), u odnosu na 11,7 bodova (56%) iz 2015. Osim u Hrvatskoj, istraživanje je još provedeno u Bugarskoj, Crnoj Gori, Gruziji, Moldaviji, Sjevernoj Makedoniji i Rumunjskoj. Razina financijske pismenosti u Hrvatskoj (59%) iznad prosjeka je u usporedbi sa zemljama u kojima je provedeno istraživanje, prosjek svih zemalja iznosio je 12 bodova, odnosno 57%; također Hrvatska se s 12,3 boda približila prosječnoj ocjeni financijske pismenosti G20 zemalja iz 2017. koja je iznosila 12,7 bodova, odnosno 60%.

Financijska pismenost u Hrvatskoj i njezine komponente, izražene u bodovima i u % najveće moguće ocjene

Izvor: OECD

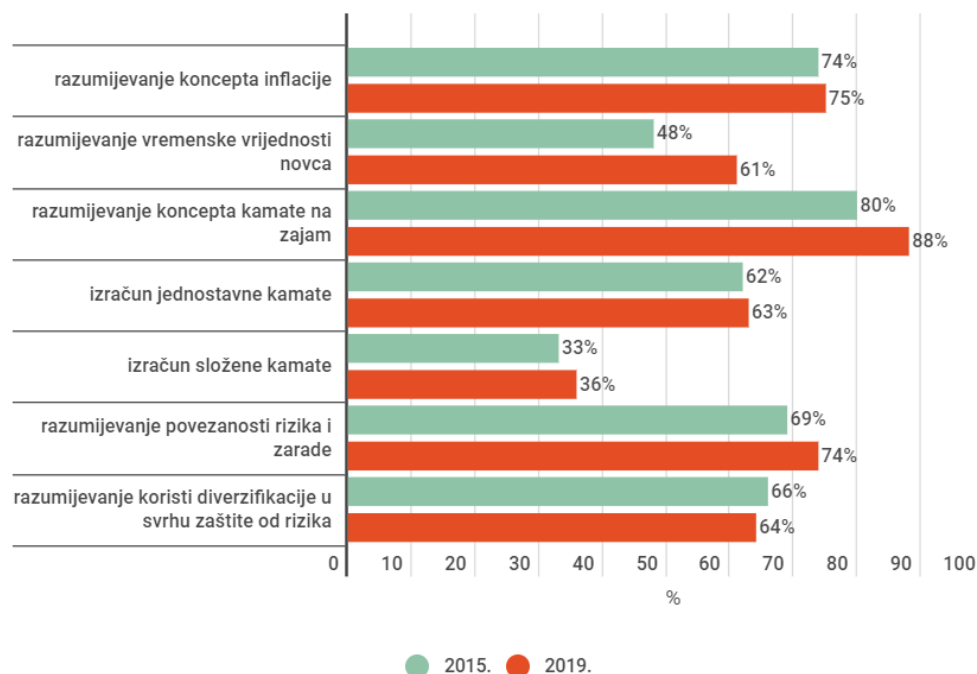
Istraživanje je provedeno metodom osobnog intervjua s ispitanicima u dobi od 18 do 79 godina, na reprezentativnom uzorku od 1079 ispitanika te je pokazalo rezultate različitih društvenih skupina, strukturiranih u dobne, rodne i obrazovne grupe.

Iako se u Hrvatskoj bilježi porast ukupne razine financijske pismenosti, mladi od 18 do 29 godina i dalje pokazuju najveći nedostatak financijskih znanja i vještina. Veću razinu pismenosti pokazali su ispitanici koji žive u gradovima, u odnosu na one koji žive u ruralnim područjima, a financijska pismenost pozitivno je korelirana s razinom informatičke pismenosti. Muškarci su pokazali nešto višu razinu financijskog znanja u odnosu na žene.

Prilikom ispitivanja mjerene su tri osnovne kategorije financijske pismenosti: **financijsko znanje**, **financijsko ponašanje** i **odnos prema trošenju novca**. U odnosu na 2015. građani u Hrvatskoj su poboljšali svoje financijsko znanje - sa 60 na 65 posto, i financijsko ponašanje - s 51,1 na 55 posto, dok je istodobno pogoršan njihov odnos prema trošenju novca - sa 60 na 56 posto.

U promatranom je razdoblju u Hrvatskoj **povećan udio ispitanika s visokom razinom financijskog znanja** - sa 45 na 58 posto. Iako građani najbolje razumiju koncept kamate na zajam; 88 posto ih je točno odgovorilo na ovo pitanje, sam izračun jednostavnog i složenog ukamaćivanja pokazao se znatno zahtjevnijim te je samo 24 posto ispitanika točno odgovorilo na oba pitanja.

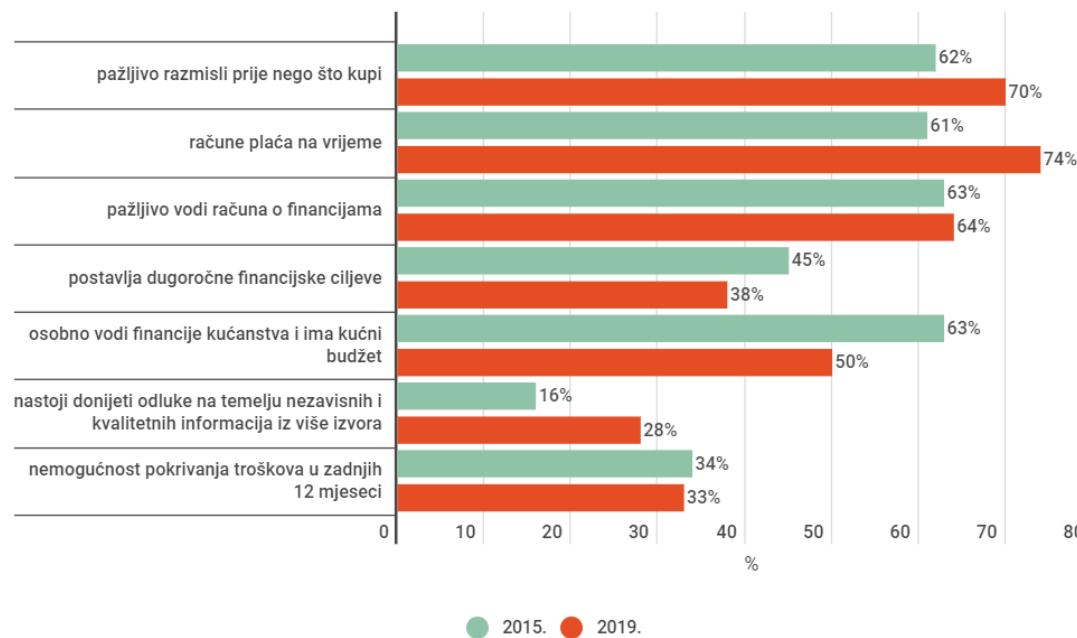
Financijsko znanje građana u Hrvatskoj 2015. i 2019. (izraženo kao % ukupnog broja ispitanika)

Izvor: OECD

Financijsko ponašanje građana u Hrvatskoj poboljšalo se u odnosu na 2015. pa tako građani pokazuju veću odgovornosti pri upravljanju novcem kroz štednju, pravovremeno plaćanje obaveza i promišljenu kupnju, iako nisu skloni izradi i vođenju osobnog budžeta i dugoročnom financijskom planiranju.

Financijsko ponašanje građana u Hrvatskoj 2015. i 2019. (izraženo kao % ukupnog broja ispitanika)

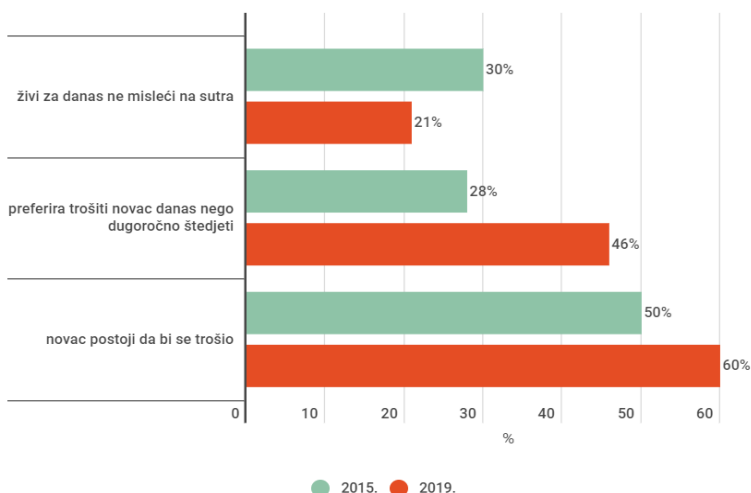

Napomena: S obzirom da je pitanje o donošenju financijskih odluka na temelju nezavisnih i kvalitetnih informacija iz više izvora izmijenjeno u ispitivanju iz 2019. u odnosu na pitanje iz ispitivanja provedenog 2015. na način da je podijeljeno u dva pitanja, radi usporedivosti rezultata za 2019. je prikazan prosjek odgovora na ta dva pitanja.

Izvor: OECD

Odnos prema novcu pokazuje kako i nadalje značajan dio građana preferira potrošnju u odnosu na dugoročnu štednju.

Odnos prema novcu građana u Hrvatskoj 2015. i 2019. (izraženo kao % ukupnog broja ispitanika)

Izvor: OECD

Osim ocjene financijske pismenosti po komponentama, istraživanje je donijelo i ocjenu financijske uključenosti. Rezultati pokazuju da je 85% građana upoznato s barem pet financijskih proizvoda dok gotovo 90% građana posjeduje tekući račun ili kreditnu, odnosno debitnu karticu. Istraživanje donosi i podatak o porastu zaduživanja u Hrvatskoj s obzirom da je u 2019. veći broj ispitanika imao neki oblik duga nego što je to bio slučaju u 2015. godini. Broj ispitanika koji štedi bio je podjednak, dok se smanjio udio onih koji posjeduju neki oblik osiguranja.

Iako gotovo polovina ispitanika smatra kako njihova financijska situacija znatno - i to ponajprije negativno - utječe na njihov život, 60% građana Hrvatske svejedno vjeruje da nije prezaduženo. Tek je jedna trećina ispitanika zadovoljna sa svojom trenutačnom financijskom situacijom.

Istraživanje Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) provedeno je uz aktivan doprinos svih sudionika operativne radne skupine za financijsku pismenost osnovane u Ministarstvu financija te poseban doprinos Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Hrvatske narodne banke (HNB). Porast razine financijske pismenosti koje je istraživanje potvrdilo rezultat je zajedničkih napora svih dionika te truda uloženog u provođenje edukativnih aktivnosti. Brojne aktivnosti u cilju daljnjeg širenja financijske pismenosti bit će nastavljene i u budućnosti.

OECD istraživanje dostupno je [ovdje](#).